

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE ZABRODZIE NA 2022 ROK**

**UCHWAŁA NR XXXIV/238/2021
RADY GMINY ZABRODZIE
z dnia 30 grudnia 2021 roku**

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 z późn. zm.) i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Przyjmuje się do realizacji plan wydatków na zadania wynikające z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022, stanowiący załącznik do niniejszego Programu.

§ 3. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zabrodzie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Załącznik
do Uchwały Nr XXXIV/238/2021
Rady Gminy Zabrodzie
z dnia 30 grudnia 2021 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2022

I. WSTĘP

Narkomania stanowi wyzwanie cywilizacyjne o zasięgu globalnym. Powoduje stały wzrost problemów społecznych, stwarza zagrożenia i obniża ogólny poziom zdrowia społeczeństwa. Przeciwdziałanie narkomanii należy do istotnych działań podejmowanych przez gminy. Wciąż pogłębiający się problem dotyka przede wszystkim młodych ludzi oraz ich rodziny. Aby w pełni zadbać o prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży poszukuje się nowych rozwiązań z dziedziny profilaktyki uzależnień. Szczególną uwagę zwraca się na osoby podatne na wpływy grupy rówieśniczej, osoby wykluczone społecznie czy nawet mające problemy z nauką szkolną. Wszelkie stresujące sytuacje sprzyjają bowiem uzależnieniu od substancji psychoaktywnych.

Używanie substancji psychoaktywnych legalnych i nielegalnych stało się społeczną rzeczywistością. Aby zapobiec rosnącemu zainteresowaniu dopalaczami i substancjami psychoaktywnymi, należy zaproponować wiele atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego, należy położyć większy nacisk na rozwój pasji i zainteresowań, należy zadbać o odporność psychiczną młodego człowieka, pomagając mu zrozumieć siebie i otaczający świat. Konieczne jest prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych, w celu przekonania młodzieży, że życie bez używek jest bardziej korzystne. Podejmowanie różnorodnych działań sprzyja poprawie jakości życia, zarówno pojedynczych jednostek, jak i całej społeczności lokalnej.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok został opracowany zgodnie z treścią ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii oraz z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025, jest on także częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zabrodzie na lata 2016-2025.

Działania zaproponowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii nastawione są na zapobieganie negatywnym konsekwencjom używania narkotyków, pomoc uzależnionym, w tym motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego. Ważnym aspektem jest także ciągle zwiększanie świadomości społeczności lokalnej w kwestii uzależnienia od środków

odurzających, uwrażliwienie na krzywdę drugiego człowieka, przekonanie jak trudnym problemem są narkotyki w rodzinie. Problematyka narkomanii wymaga zatem podejścia interdyscyplinarnego, a wszelkie podejmowane w jej ramach działania powinny mieć charakter długofalowy.

Problematyka narkomanii nie ogranicza się jedynie do samego faktu uzależnienia od substancji psychoaktywnych bądź zagrożenia uzależnieniem. To problem, który zaburza całość funkcjonowania danej rodziny. Organizując pomoc należy mieć na uwadze zarówno osoby uzależnione od narkotyków, jak i członków rodziny, którzy zmagają się z uzależnieniem bliskiej osoby. Koniecznym jest, aby wszelkie działania profilaktyczne w dalszym ciągu były kierowane do dzieci i młodzieży, którzy w okresie dorastania mogą być szczególnie podatni na negatywne wpływy otoczenia. Należy również zauważyć, że deficyty jednej grupy społecznej, zakłócają funkcjonowanie całej społeczności lokalnej. Konieczne jest zatem traktowanie problemu narkomanii w kontekście szeroko pojętej polityki społecznej.

Do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, obejmujących m.in. promocję zdrowego stylu życia, promocję zdrowia psychicznego, informowanie o szkodliwości środków odurzających i substancji psychotropowych oraz działalność interwencyjną, zobowiązane są m.in. odpowiednie organy administracji rządowej, instytucje przez nie nadzorowane (m.in. Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Rada ds. Przeciwdziałania Narkomanii przy Prezesie Rady Ministrów, ośrodki leczenia narkomanii, poradnie profilaktyki i terapii uzależnień) oraz samorządy lokalne. Uprawnionymi do w/w działań są również organizacje pozarządowe (fundacje i stowarzyszenia), organizacje kościelne, związki samopomocy i rodziny osób uzależnionych.

Szkoły i inne placówki w ramach systemu oświaty, mają określone kompetencje w zakresie profilaktyki oraz udzielania pomocy uczniom zagrożonym uzależnieniom. W szkołach wdrażane są programy dla rodziców, a także programy wczesnej interwencji, adresowane do uczniów używających substancji psychoaktywnych. Przy prowadzeniu działań profilaktycznych oraz interwencyjnych, szkoły współpracują z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi.

Na poziomie lokalnym, pomoc dla osób zagrożonych i eksperymentujących z narkotykami, prowadzona jest w Gminnym Punkcie Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszku, Poradni Leczenia Uzależnień w Wyszku, w formie programów edukacyjnych i psychokorekcyjnych. Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabrodziu przeprowadza wywiady środowiskowe oraz udziela pomocy okresowej lub doraźnej rodzinom zmagającym się z przemocą domową i uzależnieniami. Prowadzi działania wspierające i interwencyjne a także pomoc socjalną dla osób/rodzin mających problemy z narkotykami. GOPS realizuje „ Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, którego celem jest wspieranie rodzin dotkniętych

problemami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

II. Diagnoza w obszarach: narkomania i uzależnienia od innych substancji psychoaktywnych

W 2019 roku przeprowadzono w Gminie Zabrodzie Diagnozę Problemów Społecznych. Celem przeprowadzonych badań była przede wszystkim analiza wybranych problemów społecznych, i między innymi problem przyjmowania narkotyków przez młodzież jak również ich dostępność na terenie gminy, opinie i postawy wobec substancji psychoaktywnych. Badania potwierdziły, że młodzież z terenu gminy Zabrodzie ma nie tylko kontakt z alkoholem ale też z innymi substancjami psychoaktywnymi. Część uczniów przyznaje się do palenia papierosów. Co jeszcze bardziej niepokojące, w grupie ankietowanych uczniów szkoły podstawowej są osoby, które miały kontakt z narkotykami – 2%. Dodatkowo młodzi ludzie przyznają, że znają w swoim otoczeniu osoby, które „biorą” narkotyki – takiej odpowiedzi udzieliło 13% uczniów. Nasuwa się zatem potrzeba informowania ich o niebezpieczeństwach jakie wiążą się z choćby jednorazowym zażywaniem narkotyków (zwłaszcza jeśli mowa o nadal „popularnych” wśród młodzieży dopalaczach), pić alkoholu czy paleniem papierosów. Potrzebę edukacji potęguje także fakt, że część osób dorosłych pytana o poziom własnej wiedzy na temat narkotyków także ocenia ją jako niewystarczającą (26%). Może to sugerować, że działania profilaktyczne muszą mieć bardziej kompleksowy charakter i obejmować wszystkie grupy mieszkańców gminy, a zwłaszcza rodziców. Bardzo ważne, by zachęcać rodziców do rozmów na temat uzależnień z młodzieżą i zapewnić im wsparcie merytoryczne w tym temacie.

Narkomania niesie za sobą wiele negatywnych skutków, takich, jak: ubóstwo, bezrobocie, przestępczość, prostytutka, bezdomność, hazard, alkoholizm, a efektywność leczenia osób z grup uzależnionych jest bardzo niska. Dlatego istnieje konieczność podejmowania działań profilaktycznych i edukacyjnych, skierowanych przede wszystkim do młodych ludzi. Istotną rolę w tym procesie powinny odgrywać rodzice, szkoły, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo-wychowawcze, policja, służba zdrowia, organizacje pozarządowe.

Niezwykle ważnym jest współdziałanie tych wszystkich środowisk na rzecz przeciwdziałania narkomanii.

II. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok wpisuje się w cele i zadania zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zabrodzie na lata 2016-2025 przyjętej Uchwałą Nr XIX/105/2016 Rady Gminy Zabrodzie z dnia 28 kwietnia 2016 r .
2. Program realizuje jeden z głównych celów strategicznych , który brzmi: „przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i uzależnieniom oraz zapobieganie ich skutkom” .
3. Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii podstawę do działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii stanowi Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii. Cel ogólny Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii został sformułowany jako „ ograniczanie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych”.
4. Cel ogólny Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok będzie realizowany w następujących obszarach: profilaktyka, leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna, ograniczenie podaży, współpraca międzynarodowa oraz monitoring zjawiska narkomanii na terenie gminy Zabrodzie.
5. Znaczna część zadań ukierunkowanych na przeciwdziałanie narkomanii ze względu na taki sam charakter zadań i te same grupy adresatów, realizowana będzie łącznie z zadaniami ukierunkowanymi na przeciwdziałanie alkoholizmowi zawartymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok.
6. Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Zabrodzie, w szczególności do:
 - 1) osób i rodzin z problemem narkomanii,
 - 2) osób współuzależnionych,
 - 3) osób i rodzin zagrożonych problemami narkomanii,
 - 4) osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu problemu narkomanii,
 - 5) przedstawicieli instytucji i służb pracujących w zakresie przeciwdziałania narkomanii oraz organizacji zajmujących się tym problemem
 - 6) społeczności lokalnej.

III. CELE PROGRAMU

1. Cel główny:

Profilaktyka i ograniczenie dostępności i używania substancji psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych występujących na terenie gminy Zabrodzie.

2. Cele szczegółowe :

- ograniczenie występowania negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez mieszkańców,
- wspieranie psychospołeczne osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin,
- wzmacnianie postaw społecznych związanych z ograniczeniem używania substancji psychoaktywnych,
- współpraca z podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii,
- organizowanie form twórczego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, w szczególności dla osób z grup podwyższonego ryzyka.

3. Główne kierunki działań:

- podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów, związanych z używaniem środków psychoaktywnych, poprzez prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnej,
- udzielanie osobom i rodzinom, dotkniętym problemami narkomanii, pomocy i wsparcia,
- organizowanie i prowadzenie na terenie placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, z udziałem grup rodzicielskich; promowanie zdrowego stylu życia; prowadzenie programów edukacyjnych, konkursów, olimpiad; udział w kampaniach profilaktyczno-edukacyjnych,
- doskonalenie grup zawodowych, zaangażowanych w działania profilaktyczne i naprawcze w zakresie narkomanii, poprzez organizację szkoleń, wymianę doświadczeń,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

IV. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Zadania w zakresie profilaktyki i edukacji dotyczącej przeciwdziałania narkomanii korespondują ściśle z zadaniami zawartymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok.

Zadanie 1.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków.

Sposoby realizacji:

1. Finansowanie w Gminnym Punkcie Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszkanie dyżurów konsultantów w zakresie specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym od narkotyków i ich rodzinom.
2. Współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień w Wyszkanie.
3. Objęcie szkoleniami z zakresu profilaktyki narkomanii osób zatrudnionych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zabrodziu, pedagogów w szkołach, świetlicach oraz innych osób realizujących GPPN.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.

1. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych w zakresie problematyki narkotykowej (broszur, ulotek).
2. Pomocy prawnej dla rodzin osób uzależnionych.
3. Prowadzenie poradnictwa dla rodzin, w których występują problemy narkomanii w zakresie przyczyn sięgania po narkotyki oraz ponoszenia szkód zdrowotnych i społecznych używania narkotyków.
4. Szkolenia przedstawicieli grup zawodowych stykających się z problemem uzależnień i przemocy domowej.
5. Współpraca z Posterunkiem Policji w Zabrodziu, Niepublicznymi Placówkami Opieki Zdrowotnej w Zabrodziu, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Zabrodziu, placówkami oświatowymi działającym na terenie gminy Zabrodzie w obszarach przeciwdziałania narkomanii.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Sposoby realizacji:

1. Finansowanie różnych form zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, w tym programów profilaktycznych, zajęć edukacyjno-rozwojowych oraz działalności wychowawczej, edukacyjnej i profilaktycznej i specjalistycznych form pomocy psychologicznej.
2. Realizacja, przez wszystkie placówki oświatowe, szkolnych programów profilaktyki.
3. Finansowanie szkoleń i zajęć edukacyjnych podnoszących kompetencje osób realizujących zadania, obejmujące problematykę narkomanii, w celu zwiększenia ilości kompetentnych realizatorów programów profilaktycznych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
4. Finansowanie świetlic środowiskowych, w których prowadzone są zajęcia socjoterapeutyczne, realizowane przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem.
5. Dożywianie dzieci objętych programami naprawczymi w świetlicach środowiskowych, zakupy środków żywnościowych na imprezy okolicznościowe (m.in. Dzień Dziecka, zabawy choinkowe, wycieczki itp.).
6. Nawiązanie kontaktów ze stowarzyszeniami, w celu prowadzenia zajęć profilaktyczno-edukacyjnych z młodzieżą, służących przeciwdziałaniu narkomanii.
7. Organizowanie konkursów, rajdów i działań sportowo-rekreacyjnych, promujących zdrowy styl życia i łączących psychoprofilaktykę z aktywnością sportowo-turystyczną.
8. Organizowanie profilaktycznych i terapeutycznych form wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
9. Dopuszczenie placówek realizujących Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do zajęć programowych i do prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych oraz finansowanie niezbędnych remontów.
10. Dofinansowywanie różnych form artystycznych propagujących zdrowy i trzeźwy styl życia (m.in. spektakle teatralne, koncerty, występy artystyczne, seanse filmowe).

11. Organizacja i dofinansowywanie lokalnych imprez i akcji profilaktycznych oraz udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych, organizowanych między innymi przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.
12. Współpraca z lokalnymi mediami w celu propagowania działań na rzecz profilaktyki narkomanii oraz informowania o miejscach specjalistycznej pomocy.
13. Finansowanie zakupów prenumeraty czasopism, filmów, plakatów, broszur, ekspozycji i innych materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktycznej.

Zadanie 4 .

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Sposoby realizacji:

1. Udzielanie wsparcia materialnego i edukacyjnego dla inicjatyw podejmowanych przez podmioty zajmujące się statutowo profilaktyką narkomanii oraz działaniami interwencyjnymi, adresowanymi w szczególności do dzieci i młodzieży, zagrożonych narkomanią.
2. Finansowanie zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, realizowanych przez instytucje, stowarzyszenia i osoby fizyczne, wyłonione w drodze konkursów, ogłaszanych przez Urząd Gminy w Zabrodziu.

Zadanie 5 .

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Sposoby realizacji:

1. Wspieranie integracji społecznej oraz zatrudnienia socjalnego osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.
2. Upowszechnianie informacji o placówkach leczniczych i rehabilitacyjnych, prowadzących programy ograniczania szkód zdrowotnych oraz programy reintegracji społecznej.
3. Udzielanie pomocy wynikającej z ustawy o pomocy społecznej.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

Wójt Gminy Zabrodzie pełni nadzór nad realizacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Zabrodzie. Inicjatorem działań jest Gminna Komisja Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych zwana dalej Komisją, zaś podmiotem odpowiedzialnym za realizację Gminnego Programu jest Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zabrodziu.

Partnerami/współrealizatorami Programu są:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zabrodziu,
- 2) Komenda Powiatowa Policji w Wyszkuwie,
- 3) Prokuratura Rejonowa w Wyszkuwie,
- 4) Sąd Rejonowy w Wyszkuwie,
- 5) Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Wyszkuwie,
- 6) Placówki oświatowe i kulturalne z terenu Gminy Zabrodzie,
- 7) SANEPID w Wyszkuwie,
- 8) Placówki służby zdrowia,
- 9) Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia,
- 10) Gminny Punkt Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszkuwie,
- 11) Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 12) Inne podmioty i instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

1. Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z opłat za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Zgodnie z art. 9³ ust. 4 ustawy z dnia o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi „Gmina przeznaczają środki, o których mowa w ust. 3 pkt 1, na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”. Stosownie do art. 18² pkt 1 ww. ustawy dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2021, poz. 1119), wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.

2. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niniejszego programu są ujęte w planie budżetu gminy na rok 2022 w dziale 851-ochrona zdrowia, rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii.

Załącznik
Do Gminnego Programu Przeciwdziałania
Narkomanii na 2022 rok

Plan wydatków
Na realizację w 2022 roku zadań, wynikających z Gminnego Programu
Przeciwdziałania Narkomanii

Lp.	Zadanie do realizacji	Wysokość środków finansowych w złotych	Termin realizacji
1.	Profilaktyka w środowisku dzieci i młodzieży:	1.000 zł	I - XII
2.	Wspomaganie szkół w realizacji programu profilaktyki szkolnej/przeciwdziałanie narkomanii	1.000 zł ----- 2.000 zł	I - XII
	Ogółem plan + wydatki		
	Dział 851 rozdział 85153 § 4300 – 2.000 zł		